

Organizowanie Nadleśnictwa Stuposiany rozpoczęto w roku 1951 na ok. 29 tys. ha - lesistych i wyludnionych obszarów górnego dorzecza Sanu, na przygraniczu z Czechosłowacją i ZSRR. Niedostępność terenu spowodowała, że nadleśnictwo administracyjnie obsadzono w roku 1956, a pierwszy plan UL powstał w roku 1961. Po przekazaniu do Bieszczadzkiego PN najcenniejszych przyrodniczo terenów, powierzchnia Nadleśnictwa do roku 1991 zmniejszyła się do 9 482 ha, z czego lasy wodochronne zajmują 94% powierzchni leśnej, glebochronne – 4%. Rezerwat przyrody – 5,25 ha. Cały obszar Nadleśnictwa leży w granicach Parku Krajobrazowego Doliny Sanu, który z kolei wraz z Bieszczadzkim Parkiem Narodowym i Parkiem Krajobrazowym Ciśniańsko-Wetlińskim, tworzą polską część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” (MRW „KW” z obszarami chronionymi Słowacji i Ukrainy obejmuje pow. 208 089 ha).

Ciekawe zbiorowiska roślinne i typowy dla puszczy karpackiej skład gatunkowy fauny, oraz walory krajobrazu Bieszczadów Wysokich predysponują Nadleśnictwo Stuposiany do najcenniejszych obszarów objętych dyrektywami ochronnymi programu Natura 2000. Jednocześnie, realizując program ochrony aktywnej, konsekwentnego udostępniania i edukacji ekologicznej - Nadleśnictwo, staje się coraz bardziej atrakcyjne dla miłośników natury i gór.

Widok ze Stuposian na górę Kosowiec

Nadleśnictwo Stuposiany

38-713 Lutowiska, Stuposiany 4
woj. Podkarpackie

Tel./fax: (013) 461 00 10
(013) 461 01 73

e-mail: stuposiany@krosno.lasy.gov.pl

NADLEŚNICTWO STUPOSIAŃY

Leśniczówka BRENZBERG w Bieszczadach

wrzesień 2010 r.

Zbrodnia banderowska na Brenzbergu w Bieszczadach.

Był sierpień 1944 roku. Zza Sanu dochodziło dudnienie artylerii. Kwaterujący od marca 1944 r. w lesie koło Mucznego oddział partyzantki sowieckiej Kowpaka odszedł za Karpaty a wojska niemieckie i przedstawiciele administracji niemieckiej i ukraińskiej uciekali na zachód.

OUN i UPA, w mundurach i z bronią demonstrowały swoją siłę, a tragiczne położenie polskich rodzin dopełniło przybycie sotni „Burlaki” „Czarnego” i „Hromenki” a przede wszystkim „Osypa” - sotni Służby Bezpieczeństwa OUN zaprawionej w Rzezi Wołyńskiej.

Rankiem 18 sierpnia grzbietem Jeleniowatego w pobliżu leśniczówki Brenzberg przemykał się mały oddział polskiej samoobrony. Jeden z żołnierzy wspomina: „Do leśniczówki podchodziliśmy ostrożnie. Dokoła panowała cisza mącona intensywnym brzękiem much. Czasem odezwał się leśny ptak, trzasnęła gałązka... Pierwsze ciała leżały w pobliżu budynku mieszkalnego, a wśród traw i opłotków wciąż znajdowano nowe, razem 74 osoby. Zmasakrowane zwłoki kobiet, mężczyzn i dzieci. Zakrwawione sutanny duchownych i mundury leśników. Wszędzie leżały okaleczone, z odrąbanymi głowami, pozbawione kończyn, ze śladami męczeńskiej śmierci zadanej 2-3 dni temu. Z obawy przed prowokacją zmówiliśmy pospiesznie modlitwę za zmarłych i odeszliśmy”.

Inny świadek: „Okolo 20 sierpnia 1944 r., w Sokolikach pojawił się chłopiec, który opowiadał, że kilka dni wcześniej, kiedy rankiem wracał do leśniczówki spostrzegł banderowców. Ukryty za drzewami, słyszał wrzask oprawców, krzyki i płacz mordowanych. Ogarnięty zgrozą uciekł do Sokolik. Dręczony niepewnością o los najbliższych poszedł do lasu aby zobaczyć jaki los spotkał jego rodzinę...

Wkrótce miejscowy chłop przyszedł do Sokolik z ostrzeżeniem przed kolejnymi napadami jak też z wiadomością, że właśnie ten chłopak „od leśnika” został ujęty przez banderowców i zabity”.

Pomordowani – to głównie miejscowi Polacy: leśnicy, księża, kolejarze, administratorzy pobliskich folwarków – dla których położona na szczycie Jeleniowatego leśniczówka Franciszka Króla wydawała się być dość bezpiecznym miejscem na przeczekanie przejścia frontu.

W Bieszczadach na połogim grzbiecie Jeleniowatego (Jasieniowa), gdzie pozostały tylko nikle ślady po leśniczówce Brenzberg - ułożono głaz piaskowca i wzniesiono drewniany krzyż. W ten sposób Lasy Państwowe i Stowarzyszenie Górnego Sanu w 65 rocznicę upamiętniły tragiczną śmierć Polaków, zamordowanych przez ukraińskich nacjonalistów.

Legenda:

- 1 - Tablica informacyjna
- 2 - Oczko wodne
- 3 - Piwnica
- 4 - Studnia
- 5 - Hipotetyczne miejsce budynku leśniczówki
- 6 - Pomnik

Studnia

Pozostałości piwnicy